

WZÓR

Czasowe odebranie zwierzęcia właścicielowi

Stosownie do art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą, a człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę.

Procedura tymczasowego odebrania zwierzęcia właścicielowi lub opiekunowi dotyczy wszystkich zwierząt domowych, gospodarskich, wykorzystywanych do celów rozrywkowych i widowiskowych, a nawet zwierząt laboratoryjnych. Może być zrealizowana w dwóch trybach:

- w trybie zwykłym (art. 7 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt), w którym najpierw organ administracji (wójt, burmistrz, prezydent miasta) wydaje decyzję, a następnie w oparciu o nią zwierzę zostaje faktycznie odebrane właścicielowi lub opiekunowi,
- w trybie interwencyjnym (art. 7 ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt), w którym najpierw dochodzi do fizycznego odebrania zwierzęcia, a dopiero następnie wszczynane jest postępowanie administracyjne celem wydania decyzji w przedmiocie odebrania.

Przesłanki odebrania zwierzęcia

Przesłankami odebrania zwierzęcia w trybie zwykłym jest ustalenie przez organ, że właściciel (opiekun) utrzymuje zwierzę w warunkach odpowiadających znamionom przestępstwa znęcania się nad nim. Należy przez to rozumieć zarówno określone działania (np. zranienie lub okaleczenie zwierzęcia, bicie twardymi lub ostrymi przedmiotami, przeciążanie zwierząt pociągowych i jucznych), jak i zaniechania (np. utrzymywanie zwierząt w niewłaściwych warunkach bytowania). Katalog zachowań stanowiących przestępstwo znęcania się nad zwierzętami określa art. 6 ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt. Jest to zadawanie albo świadome dopuszczanie do zadawania bólu lub cierpienia. Mieszczą się tu m. in.:

- bicie zwierząt przedmiotami twardymi i ostrymi lub zaopatrzonymi w urządzenia obliczone na sprawianie specjalnego bólu,
- przeciążanie zwierząt pociągowych i jucznych ładunkami w oczywisty sposób nieodpowiadającymi ich sile i kondycji lub stanowi dróg,
- używanie uprzęży, pęt, stelaży, więzów lub innych urządzeń zmuszających zwierzę do przebywania w nienaturalnej pozycji,
- złośliwe straszenie lub drażnienie zwierząt,

Ministerstwo
Sprawiedliwości

WZÓR

- utrzymywanie zwierząt w niewłaściwych warunkach bytowania, w tym utrzymywanie ich w stanie rażącego zaniedbania lub niechlujstwa, bądź w pomieszczeniach albo klatkach uniemożliwiających im zachowanie naturalnej pozycji,
- porzucanie zwierzęcia, a w szczególności psa lub kota, przez właściciela bądź przez inną osobę, pod której opieką zwierzę pozostaje,
- wystawianie zwierzęcia domowego lub gospodarskiego na działanie warunków atmosferycznych, które zagrażają jego zdrowiu lub życiu,
- utrzymywanie zwierzęcia bez odpowiedniego pokarmu lub wody przez okres wykraczający poza minimalne potrzeby właściwe dla gatunku.

Katalog ten nie jest zamknięty. Ustawodawca użył tu zwrotu "w szczególności". Oznacza to, że wskazuje tu jedynie przykłady zachowań uznanych za znęcanie się.

Dla wydania decyzji o tymczasowym odebraniu zwierzęcia, nie ma znaczenia świadomość właściciela (opiekuna), że dopuszcza się takiego czynu, a tym samym jego wina. Wynika to z faktu, że celem tego postępowania nie jest wymierzenie mu sankcji karnej, a zabezpieczenie zwierzęcia przed obiektywnie złymi dla niego warunkami życia. Odebranie zwierzęcia w tym trybie ma charakter fakultatywny.

Tryb interwencyjny opiera się na tych samych przesłankach co tryb zwykły odebrania zwierzęcia, przy czym musi zostać ustalone, że zachodzi stan niecierpiący zwłoki, a więc dalsze pozostawianie zwierzęcia u dotychczasowego właściciela lub opiekuna zagraża jego zdrowiu lub życiu. W sytuacji, gdy spełnione są przesłanki odebrania zwierzęcia, właściwy organ (policjant, strażnik gminny lub upoważniony przedstawiciel organizacji społecznej, której statutowym celem jest ochrona zwierząt) ma ustawowy obowiązek odebrać zwierzę.

Decyzja o odebraniu zwierzęcia jest podejmowana przez organ (wójta, burmistrza, prezydenta miasta) z urzędu po uzyskaniu informacji od Policji, straży gminnej, lekarza weterynarii lub upoważnionego przedstawiciela organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt. Podmiot zawiadamiający powinien opisać okoliczności wskazujące na traktowanie zwierzęcia w sposób określony w art. 6 ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt, podać dane umożliwiające identyfikację zwierzęcia, jego właściciela lub opiekuna a także dane informujące. Właścicielowi (opiekunowi) zwierzęcia nie przysługuje na tym etapie sprawy sprzeciw czy inny środek zaskarżenia.

Po otrzymaniu zawiadomienia, nawet anonimowego, organ powinien podjąć czynności

Ministerstwo
Sprawiedliwości

WZÓR

mające na celu potwierdzenie okoliczności podanych w zawiadomieniu. W razie, gdy zwierzę zostało już właścicielowi odebrane, w zawiadomieniu kierowanym do organu należy przedstawić dowody uzasadniające konieczność natychmiastowego odbioru zwierzęcia, wskazać dane właściciela (opiekuna zwierzęcia) oraz dołączyć wynik weterynaryjnego badania zwierzęcia, jeżeli zostało już wykonane.

Organ wszczynając postępowanie musi ustalić jego strony, czyli właściciela lub właściciela i opiekuna (jeśli zwierzę ma zostać odebrane opiekunowi) i powiadomić ich o wszczęciu postępowania, również gdy doszło do interwencyjnego odebrania zwierzęcia. Status strony w postępowaniu w przedmiocie czasowego odbioru zwierzęcia ma również z mocy prawa organizacja społeczna, której statutowym celem jest ochrona zwierząt, a której upoważniony przedstawiciel odebrał zwierzę i zawiadomił o tym wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Jako dowód w sprawie należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy np. dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny. Strony postępowania mogą składać wnioski dowodowe, a organ powinien je uwzględnić, jeśli przedmiotem dowodu jest okoliczność mająca znaczenie dla sprawy. Strona ma prawo brać udział w przeprowadzeniu dowodu, może zadawać pytania świadkom, biegłym i stronom oraz składać wyjaśnienia.

Postępowanie kończy się wydaniem decyzji o czasowym odbiorze zwierzęcia właścicielowi (opiekunowi) i przekazaniu go podmiotom wskazanym w art. 7 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt (ze wskazaniem konkretnego miejsca przekazania lub odmowie odbioru). Decyzja nie musi wskazywać terminu, na jaki zwierzę zostało odebrane. Jeżeli zwierzę zostało już odebrane, organ musi dodatkowo ustalić, że wdrożenie trybu interwencyjnego było uzasadnione. W przeciwnym wypadku, powinien wydać decyzję o odmowie odbioru zwierzęcia.

Decyzja o czasowym odebraniu zwierzęcia podlega natychmiastowemu wykonaniu, jeszcze przed upływem terminu do wniesienia odwołania. Stronie przysługuje prawo odwołania się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w terminie trzech dni od daty doręczenia decyzji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze rozpoznaje odwołanie w terminie 7 dni. Krótkie terminy podyktowane są koniecznością szybkiego rozstrzygnięcia co do losu zwierzęcia, co jest szczególnie istotne w przypadku zwierząt odebranych w sposób nieuprawniony. Samo skuteczne i terminowe wniesienie odwołania od decyzji o czasowym odebraniu, nie wstrzymuje jej wykonania.

Ministerstwo
Sprawiedliwości

WZÓR

Odebrane zwierzę jest przekazywane podmiotom o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt, tj.:

- schronisku dla zwierząt (w przypadku zwierząt domowych lub laboratoryjnych), lub
- gospodarstwu rolnemu wskazanemu w decyzji w sprawie odbioru zwierzęcia (w przypadku zwierząt gospodarskich),
- ogrodowi zoologicznemu, schronisku dla zwierząt lub azyłowi dla zwierząt (w przypadku zwierząt wykorzystywanych do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych lub utrzymywanych w ogrodach zoologicznych).

Przekazanie zwierzęcia następuje za zgodą ww. podmiotów. W przypadku braku zgody lub wystąpienia innych okoliczności uniemożliwiających przekazanie zwierzęcia takiemu podmiotowi, zwierzę może zostać nieodpłatnie przekazane innej osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej albo osobie fizycznej, która zapewni mu właściwą opiekę. Dotyczyć to może przypadków, gdy odebrane zwierzę wymaga fachowej opieki z uwagi na jego stan zdrowia lub wiek albo też występuje problem logistyczny z przetransportowaniem zwierzęcia do wskazanego podmiotu.

Odebranie administracyjne nie oznacza przepadku zwierzęcia. Zwierzę jest odbierane właścicielowi (opiekunowi) tylko na określony czas. Dopiero w razie skazania sprawcy sąd orzeka przepadek zwierzęcia, jeśli sprawca jest jego właścicielem. Zwierzę podlega zatem zwrotowi, jeżeli sąd nie orzeknie przepadku zwierzęcia a także jeżeli postępowanie karne w tej sprawie zostanie umorzone. Zwrot zwierzęcia następuje w takiej sytuacji z mocy prawa wobec odpadnięcia przesłanek jego zatrzymania.

Poniżej prezentujemy ramowy wzór zawiadomienia o przypadku znęcania się nad zwierzęciem.

Ministerstwo
Sprawiedliwości

WZÓR

Imię i nazwisko

Adres:

numer tel.:

Miejscowość, dnia ..... 2024r.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w .....

Wójt gminy .....

Informuję o możliwości popełnienia przez ..... (imię i nazwisko właściciela zwierzęcia / opiekuna jeśli znane) przestępstwa znęcania się nad zwierzęciem. W miejscowości ....., na terenie posesji przy ul. .... utrzymywany jest pies rasy (podobny do psa rasy .....), który nieprzezwanie uwiązany jest na łańcuchu długości ok. 1,5 – 2 m.. Na szyi psa znajduje się kolczatka. Pies nie jest spuszcany z łańcucha, przez co ma ograniczone możliwości ruchowe, nadto na jego szyi widoczne są ubytki futra oraz czerwone plamy, które mogą świadczyć o zranieniu w wyniku nieprzerwanego noszenia kolczatki.

Pies przywiązany jest do misternej „konstrukcji” z trzech desek, która pełni rolę budy. Konstrukcja przykryta jest dyktą, które to przykrycie zamocowane jest w taki sposób, że woda opadowa dostaje się do wewnątrz rzeczonyj „budy”, przez co legowisko w czasie deszczu jest mokre. Całość konstrukcji jest też niewspółmiernie mała dla psa tej rasy, co uniemożliwia psu odpoczynek w pozycji leżącej.

Pies nie ma stałego dostępu do wody pitnej, wygląda też na niedożywionego (zapadnięte boki) i chorego (zaropiałe oczy). Częstokroć, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych słyszalne jest wycie psa.

Opisane wyżej okoliczności wskazują na możliwość popełnienia przez właściciela / opiekuna psa przestępstwa znęcania się nad zwierzęciem, stąd też wnoszę o podjęcie należących do właściwości Organu środków prawnych celem weryfikacji opisanego stanu rzeczy oraz odebrania zwierzęcia właścicielowi / opiekunowi.

Ministerstwo
Sprawiedliwości

WZÓR

.....
podpis

Ministerstwo
Sprawiedliwości

FUNDACJA TAURUS

